
РИЗИКИ ТА НАСЛІДКИ ПОШИРЕННЯ КОРУПЦІЇ ДЛЯ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Олена ЖУК

Аналізуючи сучасну ситуацію розвитку корупції у світі, можна дійти висновку, що проблема корупції є одним зі злободенних питань для більшості країн світу. Сьогодні, оцінюючи рівень корупції у світі, можна говорити про умовну градацію усіх країн на дві великі категорії – ті, які успішно справляються із цією проблемою, і ті, для яких корупція є небезпечною проблемою.

На сучасному етапі корупція є однією з головних загроз національній безпеці та демократії в Україні. Зокрема, корупція заважає повноцінній реалізації прав і свобод громадян; заперечує принцип верховенства права, а її швидке поширення й надалі обумовлене недосконалістю як правових норм, так і моральних якостей вітчизняного суспільства; утискає свободу слова, оскільки корумпована влада переважно зацікавлена в некоректному висвітленні мас-медіа корупційних процесів у країні; сприймається владою й переважною більшістю населення як звичне явище, а можливість її подолання викликає великі сумніви; призводить до падіння міжнародних рейтингів України і небажання закордонних інвесторів вкладати свої капітали в її розвиток [1].

Наслідками подальшого впливу корупції в Україні цілком можуть стати: зростання соціально-політичної напруги; подальша криміналізація і тінізація економіки; підрив фінансово-економічної системи країни; девальвація моральних цінностей вітчизняного суспільства; падіння міжнародного іміджу країни, погіршення її політичних, економічних, соціальних і правових позицій на світовій арені; втрата

можливостей вступу країни у престижні світові організації; міжнародна політична й економічна ізоляція тощо [2].

Державі та суспільству корупція завдає непоправної шкоди, наслідками якої є неефективність корупційних фінансових потоків з погляду економіки країни; неефективний розподіл і витрачання державних коштів і ресурсів; втрата податків, коли податкові органи привласнюють собі частину податків; витрачання часу через чинення перешкод, зниження ефективності роботи державного апарату загалом; розорення приватних підприємців; зниження інвестицій у виробництво, уповільнення економічного зростання; пониження якості суспільного сервісу; нецільове використання міжнародної допомоги країнам, які розвиваються, що різко знижує її ефективність; занепад політичної легітимності влади; зниження суспільної моралі [3].

Отже, суспільно небезпечні наслідки корупції являють собою сумарну шкоду, яку заподіює вона суспільним відносинам, тобто усі ті шкідливі, небажані з точки зору суспільства й держави зміни у соціальних цінностях та інтересах, які виникають у результаті вчинення корупційних правопорушень. Соціальні наслідки корупції – це реальна шкода суспільним інтересам, що заподіюється корупційними діями та виражається у сукупності причинно-пов'язаними із вчиненням правопорушень прямими й непрямыми, безпосередніми й опосередкованими негативними змінами, яких зазнають соціальні цінності, а також сукупність економічних та інших витрат суспільства, пов'язаних із запобіганням та протидією корупції.

На думку експертів, Україна з усіх пострадянських країн має найоптимістичніші шанси щодо успішної протидії корупції. Однак для цього потрібні комплексні та злагоджені дії як державної влади, так і громадянського суспільства, оскільки корупція має здатність легко та швидко пристосовуватися до змін.

Список використаних джерел

1. Корупційна злочинність в Україні: сучасний стан, детермінанти та запобігання : навч. посіб. / автор. кол.: В. В. Василевич та ін. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 340 с.
2. Кримінологія : підручник / В. В. Голіна та ін. ; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків : Право, 2014. 440 с.
3. Расюк Е. В. Соціальна небезпека корупції та її наслідки для держави і суспільства. *Вісник Академії адвокатури України*. 2016. Т. 13. № 1. С. 107–110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2016_13_1_30